

Bil.Litt.D.Synemännens utlåtande

angående det företag, som avser torrläggning av marker tillhörande Hultserum uti Blackstad socken av Kalmar län; avgivet vid syneförrättning enligt gällande vattenlag år 1922.

Mom.1.Förordnande.

Genom Konungens Befallningshavandes i Kalmar län resolution av den 26 augusti 1921 förordnades statens lantbruksingeniör Olof Fredholm att med biträde av gode män handlägga syneförrättning avseende torrläggning av vattensjuka marker tillhörande Hultserum uti Blackstad socken av Kalmar län. På grund av därom gjord framställning transporterades förenämnda förordnande genom Konungens Befallningshavandes resolution av den 13 mars 1922 på undertecknad, förrättningsman.

Mom.2.Dikningsområdets läge m.m.

Det område, som genom förevarande förrättning avses att tillskyndas förbättrad torrläggning, är, såsom förut nämnts, beläget uti Blackstad socken, 1 km. sydost om Hultserum by samt 7 km. söder om Blackstad kyrka.

Dikningsområdet omfattar 10.56 hektar dels redan odlad jord, dels äng och odlingsmarker, dels mosse.

Mom.3.Laga hinder.

Emot förrättningens handläggande eller företagets utförande har något laga hinder ej blivit anmält, ej heller kunnat av synemännen utrönas.

Företaget berör ej i någon mån det allmännes rätt.

Mom.4.

Dikning eller vattenavledning.

Synemännen anse företaget vara att hänföra till "dikning", varom stadgas i 1 - 36 §§ 7 kap. vattenlagen.

Mom.5.

Företagets omfattning m.m.

Företaget har givits den omfattning och den utsträckning, som erfordras för torrläggning av sökandens marker till ändamålsenligt djup, och hava synemännen särskilt beaktat de sökandens yrkanden, som under förrättningen framställts / förrättningsprotokollets § 4 /.

Till upptagande föreskriva synemännen sålunda kanalsträckorna

$A-B-B'$ och $B-B''$. Kanalsträcken $A-B-B'$ börjar vid den vid avvägningen nedslagna pålen O strax uppströms gärdesgården, som begränsar Johan Jakobssons skogsmark i öster, samt sträcker sig vester ut över Johan Jakobssons mark följande nu befintligt avlopp till rågången mellan Jakobssons och Frans Lindströms ägor, där avloppet vinklar söder ut följande rågången mellan Johan Jakobssons ägor å ena sidan samt Frans Lindströms och A.M.Erikssons å den andra till den vid avvägningen nedslagna pålen 6.36 . Kanalsträcken $B-B''$ börjar vid påle $Y.5$ ^{förenämnda} sträcka samt sträcker sig norr ut över Johan Jakobssons mark till rågången mellan Jakobssons och Nils Nilssons ägor.

Å hithörande nymätta plankarta hava förenämnda kanalsträckors lägen utmärkts med heldragna, dubbla, röda linier, varjämte de vid avvägningen nedslagna pålarna utmärkts med svarta arabiska siffror.

Den mark, som av företaget ansetts tillskyndas nytta, finnes å förenämnda plankarta avfattad, och återfinnes fullständig beskrivning över densamma i värderingslängden / Bil.Litt.A /.

Den norm, efter vilken den vattenskedade marken blivit intagen, återfinnes i mom. 8 av detta utlåtande.

Mom.6.

Vattenmängd, dimensioner m.m.

Det nederbördsområde, vars vatten skall avbördas genom de nu till upptagande föreskrivna avloppen, är ej av sådan betydighet, att några särskilda hydrografiska beräkningar varit erforderliga för fastställande av avloppens dimensioner, utan have dessa bestämts efter praktiskt bedömmande samt med hänsyn tagen därtill, att avloppen ej må för framtiden till sitt bestånd hotas.

För avloppen i dess helhet hava fastställts släntlutningar om 1:1 samt bottenbredd om 0.30 meter. Avloppens djup have bestämts så, att de av företaget berörda markerna efter detsammes utförande erhålla nöjaktig torrläggning.

Över avloppen have särskilda profilritningar upprättats, varjämte avloppens blivande form angivas genom ett antal sektioner, upprättade under profilritningen. Av profil- och sektionsritningar samt av grävningslistan framgår i övrigt såväl djup som dagbredder och bottenbredder, uträknade i förhållande till de vid avvägningen nedslagna på-

larna.

Mom. 7.

Broar.

Företagets genomförande medför ej byggande på gemensam bekostnad av några broar. Önska vederbörande jordägare bygga broar, må de göra det själva och på egen bekostnad, men må dessa broar under inga villkor byggas så att de inkräkta på den fria kanalsektionen eller äventyra avloppens framtida bestånd. Byggas broar med vertikala landfästen, skall avståndet mellan dessa vara minst 1.- meter.

Mom. 8.

Uppskattning av båtnaden.

Då någon överenskommelse angående fördelningen vederbörande jordägare emellan av kostnaderna för företagets utförande ej torde kunna träffas på frivillighetens väg, och då ett dylikt förfaringsätt ej heller av synemännen prövas lämpligt, hava synemännen för utrönande av vederbörande jordägars betalningsskyldighet uppskattat den båtnad, som genom företagets utförande tillskyndas varje jordägars mark.

För den skull har det vattenskadade området genom nymätning kartlagts, varjämte dess höjdläge genom avvägning utrönts samt jordens naturliga beskaffenhet och godhet genom grävning och jordborrning undersökts.

Såsom vattenskadad har ansetts all den mark, som innehaft ett höjdläge av 1.5 meter eller därunder över medelvattenytan i nu befintligt avlopp. För från avloppet avlägset belägna marker har tillägg för behövt

fall beräknats med 0.5:1000.

Beräkningen av båtnaden har sedan skett på sådant sätt, att synemännen uppskattat varje ägofigurs blivande värde efter företaget, därvid hänsyn tagits till jordens naturliga beskeffenhet till matjord och elv, men däremot ej till jordens mer eller mindre goda brukning och därigenom uppkommande större eller mindre växtkraft. I kolumn 13 av värderingslängden / Bil. Litt. A / återfinnes varje ägofigurs blivande värde per hektar, sådant detsamma av synemännen uppskattats.

Jordens nuvarande värde i dess av vatten besvärade skick eller före företaget anse synemännen vara en produkt av dess värde i fullt torrlagt skick och den större eller mindre grad av försumpning, som jorden nu lider av, det v.s. den nuvarande torrlägningsgraden.

Den jord, som ligger i jämnhöjd med eller högre än kurvan för vattenskadan, sedan jämväl avdrag för behövt fall i enlighet med ovanstående beräknats, har torrlägningsgraden 1.-, det v.s. den är värd 1.- av vad den i fullt torrlagt skick uppskattats till, eller med andra ord, den är fullständigt oberoende av företaget och behåller ej genom dess utförande någon båtnad.

Den jord, som ligger på ett höjdläge av 1.5 meter under kurvan för vattenskadan, har torrlägningsgraden 0.-, och anses den sålunda vara värd 0.- av vad dess värde i fullt torrlagt skick uppskattats till, eller med andra ord, den saknar för närvarande uppskattningsbart värde.

Skalan för torrlägningsgraderna varierar sålunda mellan 1.-

och 0.-, och motsvara varje tiondels torrlägningsgrad en höjdskillnad av 0.15 meter. För uträkning av jordens nuvarande värde har särskild gradtabell upprättats, vilken tabell bifogas detta utlåtande såsom Bil. Litt. Da, och har vid gradtabellens användande varje ägofigurs medelhöjdläge, sådant detsamma framgår av avvägningen, lagts till grund för torrlägningsgradernas åsättande. De olika ägofigurernas nuvarande värden per hektar återfinnas i kolumn 11 av värderingslängden / Bil. Litt. A /.

Skillnaden mellan det nuvarande och det blivande värdet motsvarar den genom företaget utförande uppkommande båtnaden, och är denna uträknad för varje ägofigur samt återfinnes i kolumn 16 av värderingslängden / Bil. Litt. A /.

Vid båtnadens uppskattning hava synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som ansetts kunna inverka på densamma, och hänvisas i övrigt till värderingslängden / Bil. Litt. A /.

Mom.9.

Kostnadernas fördelning.

Företaget har på grund av olika förgreningar uppdelats i tre avdelningar, nämligen avdelning I, omfattande ägofigurerna ~~1 - 13 och~~ 61 - 77 med ett sammanlagt förbättringsvärde om 615.35 kronor, och till vilken avdelning hänförts dikessträcken A-B, avdelning II, omfattande ägofigurerna 1 - 13 samt 78 - 88 med 1239.70 kronors förbättringsvärde, och till vilken avdelning hänföres dikessträcken B-B', samt slutligen avdelning III, omfattande ägofigurerna 14 - 60 med 1654.35 kronors förbättringsvärde, och dit dikessträcken B-B' hänförts.

För torrläggning av ~~avdelningerna~~ II och III erfordras upptagande av hela dikessträckan *A-B* för en kostnad om 2040 kronor.

Kostnaden för varje avdelning samt förbättringsvärdet å till varje avdelning hänförliga marker ävensom kostnaden per förbättringskrona eller den relativa kostnaden framgår av nedanstående.

Avdelning.	Kostnad.	Förbättringsvärde.	Rel. kostnad.
I	2040 kr.	615.35 kr.	
II	150 kr.	1239.70 kr.	
III	<u>160 kr.</u>	<u>1654.35 kr.</u>	<u> </u>
	2350 kr.	3509.40 kr.	0.6696301

Torrlades sålunda samtliga avdelningarna tillsammans såsom en samfällighet, skulle på var och en av dem falla följande kostnad nämligen;

på avdelning I	412.06 kr.
på avdelning II	830.14 kr. och
på avdelning III	<u>1107.80 kr.</u>
Summa	<u>2350.- kr.</u>

Kostnaden för varje avdelning, därest densamma torrlades som ett område för sig, ävensom den relativa kostnaden framgår av efterföljande.

Avdelning.	Kostnad.	Förbättringsvärde.	Rel. kostnad.
I	2040 kr.	615.35 kr.	3.3151861
II	2190 kr.	1239.70 kr.	1.7665564
III	2200 kr.	1654.35 kr.	1.3298274

För att undersöka med vilken ~~vissa~~ annan avdelning viss avdelning skulle kunna sammanföras, för att på avdelningen skulle falla den minsta relativa kostnaden, har följande beräkning verkställts.

Avdelning.	Kostnad.	Förbättringsvärde.	Rel. kostnad.
I	2040 kr.	615.35 kr.	
II	<u>150 kr.</u>	<u>1239.70 kr.</u>	<u> </u>
	2190 kr.	1855.05 kr.	1.1805611

I	2040 kr.	615.35 kr.	
III	<u>160 kr.</u>	<u>1654.35 kr.</u>	<u> </u>
	2200 kr.	2269.70 kr.	0.969291

Av nu verkställda utredningar framgår sålunda, att, därest samtliga avdelningar tillrägges gemensamt som en samfällighet, varje enskild avdelning erhåller sin minsta relativa kostnad, vadan företaget jämligt gällande vattenlag skall betraktas som en gemensam samfällighet.

Med ledning av varje särskild fastighets beräknade kostnadsandel i företaget har fastighetens procentiska andel i ^{detsamma} ~~företaget~~ fastställts, och har särskild kostnadsfördelningslängd, vilken bifogas detta utlåtande såsom Bil.Litt. D, upprättats. I kolumn 7 av sagda längd återfinnes varje fastighets beräknade kostnadsandel och i kolumn 8 de procenttal, efter vilka samtliga kostnader för företagets genomförande skall fördelas delägarna emellan. I kolumn 9 slutligen återfinnes varje delägars andel i kostnaderna för denna förrättning.

Icke sökande delägars yrkande / förrättningsprotokollets § 6 / har ej föranlett någon synvännens åtgärd.

Något sådant yrkande, som omförmäles i 23 § 7 kap vattenlagen, har ej framställts.

Mom. 10.

Ersättningar.

Jämlikt gällande bestämmelser stadga synemännen, att, därest vederbörande jordägare ej annorledes överenskomme, ersättning skall utgå såväl för jord, som åtgår till avloppens upptagande till föreskriven bredd, och som sålunda gräves bort, som ock för jord, som åtgår till jordupplag.

Ersättning för jord, som åtgår till avloppens upptagande till föreskriven bredd, skall utgå efter jordens fulla värde före företagets utförande, sådant detta värde finnes angivet i kolumn 11 av värderingslängden.

Ersättning för jord, som åtgår till jordupplag skall utgå efter jordens fulla värde efter företaget, sådant detta värde finnes angivet i kolumn 13 av nyssnämnda längd.

Ersättningsbeloppens storlek skola, sedan företaget blivit utfört och innan jordvallarna borttagas, beräknas av statens i länet tjänstgörande lantbruksingeniör, och skola ersättningsbeloppen gäldas av delägarne i företaget efter samma grunder, som gälla för övriga kostnader, eller efter de procenttal, som finnas närmare angivna i kolumn 8 av kostnadsfördelningslängden.

Utgivande av ersättning för jordupplag medför dock ej diktningensföretagets äganderätt till jorden, utan utgör ersättningsbeloppet endast ersättning för det intrång, som vederbörande jordägare lider ge-

nom jordvallars uppläggande å hans mark. Borttager jordägaren vallen, äger han ett sedan bruka jorden, men måste han i så fall och utan ytterligare ersättning vid framtida rensningar av avloppen ånyo täla jordvallars uppläggande å hans mark.

Skulle genom företagets utförande skada eller intrång, vilket ej av synemännen förutsetts, vållas någon, äger denne ett inom fem år, räknat från den i detta utlåtande angivna tiden för företagets fullbordan, till Söderbygdens vattendomstol ingiva sina ersättningsanspråk.

Mom. 11.

Framtida underhållet.

Deltagandet i kostnaderna för företagets framtida underhåll skall grunda sig på de procenttal, som finnas angivna i kolumn 8 av kostnadsfördelningslängden. Ordentlig rensning av avloppen skall i regel företagas vart tredje år, men äger varje delägare vitsord till avloppens upprensande, då detta prövas vara av behovet påkallat.

Anläggning av vattningsplats eller vidtagande av annan åtgärd, som fördyrar eller försvårar avloppens framtida underhåll, får varken göras eller tälas ens på vederbörandes egen mark. Skulle det inträffa, att någon gör sig skyldig härtill, äger sysselemannen förstärkta honom att omedelbart bota skadan. Tredskas han, må skadan värderas av tvenne ojäviga personer samt sedan botas på den försumliges bekostnad.

Mom. 12.

Företagets utförande, skötsel, arbetstid m.m.

Sysslomännen fränkänna vederbörande jordägare den rätt att utföra arbetet över egen mark, som anförmäles i 6 § 7 kap. vattenlagen, enär ett dylikt förföringsätt säkertligen skulle komma att medföra olägenheter, utan städgas, att arbetet skall utbjudas å entreprenad samt utföras för gemensam räkning i överensstämmelse med det upprättade förslaget.

Arbetet må påbörjas, så snart denna förrättning vunnit laga kraft samt anmälan om styrelseval gjorts till Konungens Befallningshaverande i länet, och skall detsamma vara fullbordat inom utgången av år 1928. Angående förlängd arbetstid hänvisas till 58 § 7 kap. vattenlagen.

Företagets angelägenheter skola omhändervhas av en arbetsstyrelse bestående av en medlem, här nedan benämnd syssloman, vilken av delägarne i företaget skall väljas å allmänt sammanträde för ett år i sänder.

Sysslomannen åligger:

att ombesörja de för företagets utförande och framtida underhåll nödiga arbetena i enlighet med laga kraftvunna handlingar samt enligt beslut å allmänt sammanträde,

att å delägarne i enlighet med de grunder, som angives i förrättningshandlingarna, utdebitera de penningemedel, som erfordras för likviderande av med företaget förenade kostnader,

att, då så prövas lämpligt och efter beslut å allmänt sammanträde, upptaga tillfälliga lån,

att föra noggranna och med verifikationer försedda räkenskaper, vilka skola avslutas för kalenderår,

att i därför föreskriven ordning kalla delägarne till ordinarie eller extra sammanträde,

att ansvara för omhänderhavda medel, samt

att i övrigt vidtaga alla de åtgärder, som kunna befrämja företagets utförande och vidmakthållande.

För sysslomannen gäller i övrigt de bestämmelser, som finnas närmare angivna i §§ 15 samt 17-21 av 3 kap. vattenlagen.

Ordinarie sammanträde hålles i regel varje år före april månads utgång å tid och plats, som sysslomannen låter meddela varje särskild delägare skriftligen minst åtta dagar före sammanträdet.

Vid ordinarie sammanträde skall förekomma följande ärenden:

1. Granskning av sysslomannens räkenskaper för föregående år.
2. Fråga om ansvarfrihet för sysslomannen.
3. Val av syssloman att fungera till nästa ordinarie sammanträde.
4. Fråga om vilka arbeten, som under året skola utföras.
5. Upprättande och granskande av utdebiteringslängd för de penningmedel, som bliva under året erforderliga.
6. Övriga ärenden.

Då sysslomannen så anser nödigt eller annan delägare i företaget därom hos sysslomannen gjort skriftlig framställning, må sysslomannen på sätt, som för ordinarie sammanträde föreskrivits, kalla delä-

garne till extra sammanträde.

Vid röstning å allmänt sammanträde äger varje delägare röst-
rätt efter sin procentiska andel i företaget, varvid som röstlängd tjä-
nar gällande kostnadsfördelningslängd.

För företaget gäller i övrigt de föreskrifter, som omförmälas
i §§ 22-25 av 3 kap. vattenlagen.

Vid företaget: utförande är i övrigt att iakttaga följande
bestämmelser, vilka särskilt skola företes blivande entreprenör:
att de uppkastade jordvallarna ej få läggas närmare de nya kanalkanterna
än 1.- meter,
att jordvallarna ej givas brantare slänt än 1:1,
att, där avloppet följer rågång, denna och avloppet midtlinje skola sam-
manfalla,
att vallarna genomgrävas vid alla tillstötande diken och sveckor, dock
minst på var femtionde meter,
att, då stenar och berg förekomma bland den uppschaktade massan, detta
sammanföres i särskilda rösen och ej sprides bland den lösa dikes-
jorden,
att alla krökar avrundas väl, så att skarpa hörn icke bildas,
att de uppschaktade jordmassorna fördelas till lika godhet och mängd å
ömse sidor om avloppen, därest ej viss jordägare påyrkar eller läm-
nar sitt tillstånd till större jordmassas uppläggande å ena sidan,
att å profilritningen angivet höjdläge i förhållande till antaget ho-

risontalplan samt fastställda slänter skola gälla framför i gräv-
ningslistan och i profilritningen angivna djupsiffror och dagbredder,
att till lednlar för arbetets utförande, kontrollering och framtida under-
håll fixpunkter blivlt anbragta, vilkas lägen såväl i plan som pro-
fil framgå av de upprättade ritningarna,
att fixpunkter ej må vid laga ansvar rubbas.

Mom. 13.

Företagets avsyning.

Sedan företagat blivlt utfört, skall detsamma avsynas av statens
i länet tjänstgörande lantbruksingeniör, och anses företaget i dess helhet
fullbordat, när avsyningsförrättaren till sysslomannen överlämnat bevis
om godkännande, eller, därest företaget blivlt understödt med statsmedel,
när vederbörande myndighet godkänt detsamma.

Kommer företaget att understödjas med statsmedel, skola de
bestämmelser, vilka av Kungl. Maj:t eventuellt kunna bliva föreskrivna
för statsunderstödet beviljande, vara för samtliga delägare i företaget
bindande.

Mom. 14.

Företagets namn.

Företaget skall benämnas "Hultserums dikningsföretag av År 1922".
Arbetsstyrelsen skall hava sitt säte i Blackstad socken.

Mom. 15.

Besvärshänvisning.

Den, som med denna förrättning icke åtnöjes, äger att mot densamma föra talan vid Söderbygdens vattendomstol, adress Stockholm, åliggande det klaganden att inom sextio dagar räknat från denna dag till vattendomstolen ingiva sina besvär, skolande besvärsskrivelsen, innehållande klagandens alla påståenden samt skälen därför, ingivas i tre exemplar.

Hultserum den 19 december 1922.

Å ämbetets vägnar:

Per-Oscar Wallén.

Statens lantbruksingeniör.

Anton Larsson Rob. Petersson.

Per-Oscar Wallén.

Kostnadsfördel-

Lösen i skatten	Saken och Företaget	Registrationsnummer	Måttet	Ägares namn
1.	2.	3.	4.	5.
A	Bokstall och Hälsörens Nr 1		1/4	A. M. Eriksson
B	Hälsörens, och grise 1/8 ant. Nr 1		000.	P. M. Lindström
C	Hälsörens, bitarna topp kant färdig, och grise 2 ant. Hälsörens Nr 1 och Nr 2		000.	Nils P. Nilsson
D	Hälsörens		5/8	Johann Jakobsson Lund

Ringstänga

Förbät- rings- värde	Detag i i företaget efter besk. med relativ kostnad av 0.6696301 med	Procentisk andel i företaget	Detag i företag- nings- kostnader med	Årsmärkning
Kronor	Kronor	%	Kronor	
6.	7.	8.	9.	10.
504/15	337 99	14 38	52 26	
13/20	8806	3 75	18 19	
488 -	32678	13 91	51 13	
2385 15	159717	67 96	249 82	Pikande.
3509 10	2350 -	100 -	36 60	

Sattarna den 19 december 1922.

i Ämbetsstämman:

Olas - Olovsson.

Sten Luthersson.

Anton Larsson. Rob. Petersson.

Petrusson.